

Lubasz, 2025-01-30

URZĄD GMINY
ul. B. Chrobrego 37
64-720 LUBASZ
woj. wielkopolskie
RG.IV.0003.1.2025

Sz. P.
Sławomir Wójcik
Radny Gminy Lubasz

Odpowiadając na Pana interpelację z dnia 14 stycznia 2025 r. w sprawie podjęcia działań dotyczących wymiany rur azbestowo – cementowych wchodzących w skład sieci wodociągowej na ul. B. Chrobrego w Lubasz, uprzejmie wyjaśniam poniżej, co następuje.

Samorząd Gminy Lubasz wiele razy mierzył się z zagadnieniem dotyczącym wpływu zanieczyszczenia włóknami azbestowymi wody pitnej dostarczanej przez azbestowo – cementową sieć wodociągową i ewentualnej szkodliwości dla zdrowia wynikającej ze spożywania wody zawierającej włókna azbestowe. Jednakże w naszej praktyce opieramy się zawsze na obowiązującym prawodawstwie ustalonym m.in. w oparciu o badania i wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia, z których wynika że "azbest poprzez wchłanianie drogą oddechową jest uznanym kancerogenem dla człowieka; dostępne badania epidemiologiczne nie potwierdzają hipotezy o wzroście ryzyka raka związanego z wchłanianiem drogą pokarmową azbestu zawartego w wodzie pitnej".

Wytyczne WHO prawnie wprowadzono do obowiązującej państwa członkowskie dyrektywy UE dotyczącej oceny jakości wody, z której wynika, że azbest w wodzie nie należy do parametrów objętych pomiarami i stałym monitoringiem. Z uwagi na brak stałego monitoringu oraz systematycznych badań niewiele jest bezpośrednich dowodów skutków zdrowotnych zanieczyszczenia azbestem wody pitnej.

W związku z brakiem spójnych dowodów potwierdzających szkodliwość azbestu przyjętego drogą pokarmową niemożliwe jest jednoznaczne potwierdzenie związku między zapadalnością na choroby nowotworowe lub umieralnością, a spożywaniem wody zawierającej włókna azbestu.

Azbest jest minerałem występującym naturalnie w postaci skupień włóknistych lub igiełkowych w pokładach geologicznych na całej kuli ziemskiej. W zależności od struktur geologicznych, z których wypływa woda podziemna, i z którymi kontaktuje się płynąc po powierzchni ziemi, w wodzie wykrywa się bardzo różne ilości włókien azbestowych naturalnego pochodzenia. Dlatego eksperci WHO nie przewidzieli natychmiastowej eliminacji już istniejących instalacji azbestowo-cementowych. Mogą być one eksploatowane do czasu ich technicznego zużycia, tym bardziej, że w miarę eksploatacji sieci, przewody wodociągowe

pokrywają się od wewnątrz osadami, które stanowią dodatkową warstwę ochronną przed kontaktem z wodą, co obserwuje się podczas awarii sieci na terenie naszej gminy.

Zgodnie z obowiązującym „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” wszystkie wyroby zawierające azbest muszą być usunięte do 2032 roku, jednak odstępstwo od obowiązku usuwania z ziemi stanowią rury azbestowo-cementowych dla przypadków, gdy pozostawienie w ziemi części wyłączonych z użytkowania rurociągów nie utrudni obsługi eksploatacyjnej innych instalacji infrastrukturalnych, a pozostawione w ziemi wyroby azbestowe zostaną uwidocznione w planach miejscowych.

Nawiązując do Pana prośby w zakresie włączenia wymiany rur azbestowo-cementowych do zakresu planowanych prac przebudowy drogi wojewódzkiej nr 182 informuję, że jest to inwestycja Zarządu Dróg Wojewódzkich, a Gmina Lubasz nie ma wpływu na jej zakres. Niemniej jednak wymiana rurociągów A/C przed wykonaniem nowej drogi jest uzasadniona i będzie tematem dalszej dyskusji w Urzędzie Gminy Lubasz.

Odpowiadając na Pana pytania informuję, informuję:

Ad. 1. Gmina Lubasz prowadząc gospodarkę wodno-ściekową za pośrednictwem Gminnego Zakładu Komunalnego Sp. z o. o. w Lubasz. Wszystkie awarie na sieci wodociągowej są zgłaszane do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Czarnkowie. Gminny Zakład Komunalny Sp. z o. o. w Lubasz nie posiada odrębnej ewidencji zgłoszeń awarii wodociągów z rur azbestowo-cementowych oraz wodociągów z innych rur np. PE. W okresie ostatnich 5 lat odnotowano 154 awarie na całej sieci wodociągowej na terenie Gminy Lubasz.

Ad. 2. Na terenie całej Gminy Lubasz zinwentaryzowano ok. 13 200,00 mb sieci wodociągowej A/C.

Ad. 3. Rury A/C na terenie Gminy Lubasz są zlokalizowane w następujących sołectwach:

Dębe – 1.900,00 mb, Jędrzejewo – 400 mb, Stajkowo 2.400,00 mb, Sławno – 1.400,00 mb, Prusinowo – 1.200,00 mb, Lubasz – 5.900,00 mb.

Ad. 4. W dokumentacji budowlanej przebudowy drogi wojewódzkiej nr 182 nie jest brana pod uwagę modernizacja wodociągu i wymiana rur A/C na rury PE jednak Gmina Lubasz rozważy taką możliwość przed budową drogi wojewódzkiej.

Z poważaniem:

z up. WOJTA GMINY
(Grażyna Graf)
ZASTĘPCA WOJTA GMINY

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Rada Gminy Lubasz,
3. Aa.